Capitula in librum qui intitulatur Gemma animae .... cum quibusdam aliis

Quod hic liber de
missa de ecclesia de
ministris de horis
de sollempnitatibus
de concordia officiorum
edisserit. Quod missa
a quinque causis dicitur. Quod missa in sep-
tem officia distinguitur et quod primum
officium est legatio Christi et quod Moyses
hanc praefiguravit. Quod processio episcopi est
ingressus in mundum Christi. Quod Christus qui
in curru in mundum vehitur et per
ministris qui ab ecclesia excipitur. Quod si-
cut episcopus pacem clero porrigit sic Christus
humano generi pacem dedit. Quod septem
candelae sunt septem dona spiritus sancti. Quod dy-
aconi et subdyaconi omnes cum Christo defun-
ctos designant. Quod acoliti designant
doctores ecclesiae. Quod turibulum desig-
nat corpus dominicum. Quod in secundo
officio de cantu agitur quem Maria
soror Moysi praefiguravit. Quod cantores
sunt apostoli. Quod sermo dictus est
ordo praedicantium. Christus tres horas sedit
et Christus tres dies inter doctores sedit.
Quod dyaconus est Iohannes baptista.
Quod in tertio officio praedicatio Christi agitur
quam Moyses praefiguravit. Quod dyaconus
est ordo apostolorum. Quod duae candelae legitur
sunt lex et prophetae. Quod pulpitum
in quo evangelium legitur est mons in quo
Christus praedicasse legitur. Quod dyaconi
salutatio est apostolorum ad gentem salutatio eius
lectio illorum praedicatio eius signans auditorum
munus confessio. Quod ceterorum baculi
sunt sacerdotes legis et quod capitium
velamina sunt legis enigmata. Quod ser-
mo episcopi est praedicatio Christi. Quod in quarto
officio actio cantus agitur quo populus
dei dona ad tabernaculum ferentem expri-
mitur. Quod significet quod sacrificant. Quod
significet quod primitias vini deinde farinae
ad ultimum sacerdotes offerant. Quod
sunt figurae sacrificia legis et quid figu-
raverunt. Quod Christus est panis vivus. Quod
Christus est vitis et ideo vinum sit sanguis.
Quod aqua populum significet quod hac sacrificiis su-
mitur. Quod ecclesia est corpus Christi pane
conspersa de multis granis. Quod ob tres cau-
sas missa celebratur. Quod subdyaconus
calicem portans designat Christi passionem.
Quod duo cantores vinum et aquam offeren-
tes sunt ecclesia de iudaeis et ecclesia de
gentibus. Quod episcopus ad sacrificium se incli-
nans est Christus ad mandatum se humilians.

Agmen in castris aeterni regis
excubans sub specie vineae
vindemiam desudans
idoneo instructori armorum laureari tri-
umpho victoriae. Divinorum sacramenta summe
valentibus sed parvi pendentia librorum
multimodorum compendium negotiorum minime
valentium rogamus te ut quemadmodum
in multis aliis ita et hoc rogatio nostra velis
stilo prodesse quatinus memoria tui omnium
cordibus liceat interesse. Responsio eius

Postquam Christo favente pelagus
scripturae prospero cursu in summa
rate transcurri ac naufra-
gosum tumultum per syrtes et piratas multo
sudore evectum veni ad optatum litus
appuli cunctis habitatoribus Syon me applau-
dentibus cogitationum multitudinibus et nec vires
colligere nec navis armamenta reficere
sinimus. Vicinis enim me de tempore laborandi

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

postea vero questionibus super tempore seminandi
postmodum fructu percipiendi hac spe
coactus sum omnes vires meas extendens
subire petentibus vobis orantibus me ad
iter expedire quatinus ponderosa pelagi depres-
sio ad desideratum portum perduceat
siva anchora pervenire. Dum itaque in fine
laboris a portu orsus solus quassa-
tam naviculam soli Christo meditationum
compello vela fidei dispendens vento
spiritus sancti committo ipse autem sereno cursum
donet qui in tenui mare vectos perducat tranquille.

Pleraque vesania **Prologus in gemma anime**
captatos piget me
amente considerare quos non pudet ab-
hominanda poetarum figmenta ac captiosa
philosophorum argumenta summo conamine inda-
gare que mentem adeo abstractam vinculis
viciorum insolubiliter solent innodare a li[illegible]
[illegible] [illegible] professionis penitus
[illegible] pro qua etiam liceat prohemium
[illegible] deo [illegible] sit summe demencie
iura tiranni velle sequi et edicta impera-
toris nescire [illegible] quod [illegible] mercenna-
rio [illegible] intelligendo. Porro quid
confert anime pugna hectoris vel dispu-
tacio platonis aut carmina maronis vel
nenie nasonis qui nunc cum sui consimilibus
stridet in carcere infernalis babilonis
sub truci imperio plutonis. Quam ante
sapientia magna gloria [illegible] cumulat quod pro-
phetarum et apostolorum facta et scripta ingiter
investigando [illegible] quos nunc in
celestis [illegible] palacio cum christo glorie regnare
nemo dubitat. Sapiens namque
[illegible] tantum differt a non intelligente
intelligens qui cum a ceco videns. Cum

enim quis intelligit quid agitur et ut cecus qui
nescit quo vadit et ut tantalus in me-
diis fluctibus deperit. Et licet simplicitas
fidelium deo nimis placeat tamen intelli-
gentia sapientum quantum lux a tenebris
approbat. Ob hanc causam ut in ipso
libello de divinis officiis edidi cui
nomen gemma anime indidi quia videlicet
velut aurum gemma ornatur sic anima divino
officio decoratur. **Incipit gemma anime**

In primis ergo de missa per
quam nobis vita redditur et
de ecclesia in qua agitur et de ministris
eius per quos celebratur videamus deinde
quibus vestibus quid sit debitum in eis simul
traditam. Item de sollempnitatibus totius
anni dicamus postremo de concordia officiorum
breviter subiungamus. **De missa**

Missa a quatuor causis nomen accepit
duabus a legacione et duabus a
missione. Missa quippe dicitur legacio quia in
eius officio nobis legacione Christi fungitur
qua pro humano genere patrem legacione funge-
batur. Item missa legacio dicitur quia [illegible]
quod qui ad iudicem conveniunt peracta causa
a iudice dimittuntur. Item a missione dicitur
quia populo convicto quod ad [illegible] et ad ma-
[illegible] qui iure tenetur [illegible] [illegible]
dimittitur. **De primo officio**

Missa autem in septem officia distinguitur
in quorum primo apostolicam legacionem agitur
quam moyses prefigurasse cognoscitur qui
deus generalem papa sacerdotum [illegible]
legitur. A deo namque dicit pharaonis
[illegible] aaron sacerdotis [illegible] [illegible]
hic legacione dei in egipto fungitur a
senioribus et populo suscipitur. Populo